

Republica Moldova

Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

04 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată:

Nina Vascan

Judecători:

Veronica Negru și Eugenia Fistican

Cu participarea grefierului:

Andrei Bucătaru

examinând în ședință publică apelul declarat de către Societatea comercială „Gabo” SRL,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea comercială „Gabo” SRL împotriva Societății comerciale „Agrosudresurs” SRL privind încasarea datoriei, și

cererea reconvențională înaintată de Societatea comercială „Agrosudresurs” SRL împotriva Societății comerciale „Gabo” SRL privind declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și încasarea prejudiciului,

împotriva hotărîrii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, prin care acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind tardivă, iar cererea reconvențională a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantei.

1. La data de 29 aprilie 2014, reclamanta Societatea comercială „Gabo” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Societății comerciale „Agrosudresurs” SRL privind încasarea datoriei.
2. În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, SC „Gabo” SRL în calitate de vânzător a vîndut, iar pîrîta SC „Agrosudresurs” SRL în calitate de cumpărător, a cumpărat materialele pentru vinificație, în conformitate cu Contractul de vânzare-cumpărare N° 31/240809 din 24 august 2009. În temeiul contractului menționat mai sus și facturilor fiscale: nr.SW2358905 din 04.09.09, nr. SW2358928 din 10.09.2009, nr. SW2358945 din 16.09.2009, nr. SW2358986 din 02.10.09, nr. SW2358989 din 02.10.09, nr. SU2864764 din 27.10.09, nr. SU2864765 din 10.11.09, nr. SU2864770 din 11.11.09, nr. SU2864780 din 16.11.09, nr. SU2864793 din 27.11.09, nr. SU2864795 din 30.11.09, nr. SU3173137 din 08.01.10, nr. SU3173165 din 19.02.10, nr.SU3173170 din 25.02.2010, nr. SU 3173182 din 05.03.10, nr. SU3173474 din 23.03.10, nr. SU3173488 din 14.04.10, nr. SU3456203 din 21.04.10 reclamantul a livrat pîrîtului marfa în valoare totală de 1 728 181, 26 lei.
3. Afirmă reclamanta că, potrivit pct. 5 al contractului menționat, datoria în cauză, urma a fi achitată pînă la 01 martie 2010. Din datoria respectivă, pîrîta a achitat numai suma de 564 392, 60 lei, iar datoria în mărime de 1 163 788, 66 lei nu a fost achitată pînă în prezent. Prin actul de verificare a decontărilor din 30 aprilie 2011 pîrîta a confirmat existența datoriei față de reclamant, în suma totală de 1 163 788, 66 lei.
4. Susține reclamanta că, pentru neachitarea la termen a datoriei în sumă de 1 163 788,66 lei rezultată din neexecutarea condițiilor contractului de vânzare-cumpărare N2 31/240809 din 24 august 2009 a fost calculată penalitate, în sumă de 1 768 958, 82 lei. Pînă la momentul de față pîrîta nu a achitat datoria în sumă de 3 653 467, 47 lei, sumă constituită din datorie, dobînda de întîrziere și penalitate.
5. Menționează reclamanta că, în vederea soluționării amiabile și extrajudiciare a litigiului, reclamantul a expediat în adresa pîrîtei reclamația prin care a solicitat achitarea datoriei în sumă de 3 653 467, 47 lei, însă pînă în prezent, pîrîta nu a dat curs acestei reclamații. Reclamanta a epuizat toate căile de soluționare amiabilă a prezentului litigiu și a fost nevoită să se adreseze cu prezenta cerere în instanța de judecată.

6. Solicită reclamanta SC „Gabo” SRL încasarea din contul SRL SC"Agrosudresurs"SRL în beneficiul SC "Gabo" SRL datorita în sumă de 1 163 788,66 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 720 719, 99 lei, penalitățile în sumă de 1 768 958, 82 lei, iar în total suma de 3 653 467,47 lei și încasarea din contul SRL SC"Agrosudresurs"SRL în beneficiul SC "Gabo" SRL cheltuielile de judecată suportate.
7. La data de 16 mai 2014, SC „Gabo” SRL a depus cerere de majorare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea din contul SRL SC"Agrosudresurs"SRL în beneficiul său a datoriei în sumă de 1 163 788,66 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 720 719, 99 lei, penalitățile în sumă de 1 768 958, 82 lei, prejudiciul cauzat prin creșterea inflației în sumă de 276 981, 71 lei, iar în total suma de 3 930 449,18 lei și încasarea din contul SC "Agrosudresurs" SRL în beneficiul SC "Gabo" SRL cheltuielile de judecată suportate.
8. Pe parcursul examinării cauzei, la data de 22 octombrie 2014, SC"Agrosudresurs"SRL a înaintat cerere reconvențională împotriva SC "Gabo" SRL prin care a solicitat declararea nulă, în baza art. 226 CC, a Actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011 ca fiind semnat din partea SC „Agrosudresur” SRL de o persoană neîmputernicită; repunerea SC „Agrosudresurs" SRL în termen referitor la cerințe privind încasarea prejudiciului cauzat, încasarea din contul SC„Gabo”SRL în folosul SC „Agrosudresurs" SRL a prejudiciului cauzat în sumă de 187 950 dolari SUA.

Poziția instanței de fond.

9. Prin hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind tardivă, iar cererea reconvențională a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantei.

10. Invocînd ilegalitatea acestei hotărîri, la data de 08 august 2015, Societatea comercială „Gabo” SRL, a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, solicitînd casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea respingerii acțiunii inițiale, cu emiterea în această parte unei hotărîri prin care acțiunea inițială să fie admisă în sensul declarat.
11. Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la data de 12 august 2015, Societatea comercială „Agrosudresurs” SRL, a declarat apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea respingerii acțiunii reconvenționale, cu emiterea în această parte unei hotărîri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă în sensul declarat.
12. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 02 martie 2016, cererea de apel declarată de către Societatea comercială „Agrosudresurs” SRL a fost restituită.

Argumentele părților.

13. În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelantei SC „Gabo” SRL a criticat hotărîrea primei instanțe și a indicat că aceasta este parțial neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, de asemenea, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.
14. În ședința de judecată, reprezentanții apelantei Societatea comercială „Gabo” SRL – avocatul Daniel Cobzac și administratorul Gandrabur Nicole, au solicitat admiterea apelului în sensul declarat, reiterînd motivele de fapt și de drept indicate în cererea de apel motivată.
15. Reprezentantul intimatului Societatea comercială „Agrosudresurs” SRL – avocatul Constantin Sicinski, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

Termenul de declarare a apelului.

16. Colegiul civil reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
17. Din actele pricinii rezultă că hotărîrea atacată cu apel a fost pronunțată la 14 iulie 2015 (f.d.176), iar apelul a fost declarat la 04 august 2015 (f.d.178).
18. Astfel, prin prisma art. 362 alin. (1) CPC, instanța de apel constată că apelul a fost depus în termen.

Aprecierea instanței de apel.

19. Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de apel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către SC "Gabo" SRL, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.
20. În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.
21. În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a) CPC RM, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărîrea primei instanțe.
22. Astfel, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 24 august 2009 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a materialelor de vinificație nr. 31/240809 între SC„ Gabo” SRL și SC " Agrosudresurs" SRL . Reclamanta livrat pîrîtei marfa în valoare totală de 1 728 181, 26 lei. Potrivit pc. 5 al contractului sus menționat, datoria urma să fie achitată pînă la

data de 01 martie 2010 (f.d 9-12).

23. Înaintînd prezenta cerere de chemare în judecată împotriva SC " Agrosudresurs" SRL, reclamanta SC,, Gabo" SRL, în urma concretizării cerințelor a solicitat încasarea din contul SRL SC"Agrosudresurs"SRL în beneficiul SC "Gabo" SRL datorită în sumă de 1 163 788,66 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 720 719, 99 lei, penalitățile în sumă de 1 768 958, 82 lei, prejudiciul cauzat prin creșterea inflației în sumă de 276 981, 71 lei, iar în total suma de 3 930 449,18 lei și încasarea din contul SRL SC"Agrosudresurs"SRL în beneficiul SC "Gabo" SRL cheltuielile de judecată suportate (f.d.f.d.4-6,81-82).
24. Pe parcursul examinării cauzei, la data de 22 octombrie 2014 SC"Agrosudresurs"SRL a înaintat cerere reconvențională împotriva SC "Gabo" SRL prin care a solicitat declararea nulă în baza art. 226 CC a Actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011 ca fiind semnat din partea SC „Agrosudresur SRL de persoana cunoscut și vădit neîmpuțernicită; repunerea SC „Agrosudresurs" SRL în termen referitor la cerințe privind încasarea prejudiciului cauzat, încasarea din contul SC„Gabo”SRL în folosul SC „Agrosudresurs" SRL a prejudiciului cauzat în sumă de 187 950 dolari SUA (f.d.91-95).
25. Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță s-a pronunțat în favoarea netemeinicii acțiunii reconvenționale și respingerii acesteia, iar acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d.180-187).
26. Verificînd argumentele apelului în raport cu materialele cauzei Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră criticile invocate neîntemeiate.
27. În conformitate cu art. 373 alin. (2) CPC, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.
28. Instanța de apel menționează că, hotărîrea Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, a fost contestată de către SC„Gabo”SRL în partea ce ține de respingerea acțiunii inițiale. Prin urmare, prezenta pricină urmează a fi examinată sub aspectul legalității și temeinicii hotărîrii în partea enunțată.
29. Colegiul civil consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 514 Cod Civil, care expres prevede că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile Legii, în corespundere cu dispozițiile art. 572 Cod Civil obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, iar în temeiul art. 512 Cod Civil în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute, prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.
30. De menționat că, art. 666 Cod Civil, contractul reprezintă acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, acestuia fiindu-i aplicate normele de drept cu privire la actul juridic. În virtutea art. 668 Cod Civil, contractul încheiat legal, obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.
31. Plus la aceasta, art. 753 alin. (1) Cod Civil, definește contractul de vînzare-cumpărare, ca fiind actul juridic în temeiul căruia o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.
32. În același sens, în corespundere cu prevederile art. 643 Cod Civil, executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător, iar stingerea obligațiilor prin prisma art. 642 Cod Civil încetează raporturile juridice dintre părți în partea ce se referă la obligația stinsă.
33. Colegiul reiterează și prevederile art. 271 Cod Civil, care reglementează expres că, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.
34. Reieșind din normele legale enunțate, Colegiul civil concluzionează că, prima instanță corect a dispus respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată înaintată de SC„Gabo” SRL către SC „Agrosudresurs” SRL privind încasarea datoriei.
35. În susținerea poziției enunțate, Colegiul relevă că, termenul de prescripție pentru acțiunea formulată de către reclamanta-apelantă privind încasarea datoriei în sumă de 3 939 449, 18 lei din contul pîrteii a expirat, acesta fiind omis la depunerea acțiunii în instanța de judecată.
36. Or, raporturile juridice apărute între părți sunt caracteristice activității economice pe care o desfășoară agenții economici, astfel termenul în interiorul căruia participantul la raportul juridic este justificat să valorifice dreptul său la formularea acțiunii în fața instanței începînd a curge de la data încălcării prezumate a dreptului.
37. Colegiul menționează că, prima instanță corect a reținut că, în prezenta speță termenul de prescripție pentru reclamantă la încasarea sumelor pe care le-a transferat în virtutea contractului încheiat din 24 august 2009 și a expirat la data de 02 martie 2013.
38. Mai mult decît atît, în cazul în care se calculează termenul de prescripție de la data achitării mărții care este prevăzută în pct. 5 al contractului și anume: 40 % din valoarea mărții ca gaj pînă la 27 septembrie 2009, iar 60 % în termen de pînă la 01 martie 2010, din momentul primirii mărții, calcularea termenului denotă expirarea acestuia în martie 2013, pe cînd acțiunea a fost depusă către instanța de judecată abia la data de 29 aprilie 2014.
39. Prin urmare, prima instanță, corect a constatat omiterea termenului de prescripție, iar, în acest sens orice alt temei invocat este lipsit de suport juridic. Cu referință la art. 267 Cod Civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să si exercite

este lipsit de suport juridic. Or, potrivit art. 207 Cod Civil, termenul general în mtenorul caruia persoana poate sa-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată a dreptului încălcat este de 3 ani, începutul curgerii termenului de prescripție extinctivă fiind calculat potrivit dispoziției art.272 Codul Civil al Republicii Moldova.

40. Totodată, conform art.264 Codul Civil, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Astfel, conform normelor vizate, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, dreptul la acțiune operîndu-se de la data de cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, și/sau în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricînd, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data cînd debitorul trebuie să execute obligația.
41. De asemenea, potrivit normei inserate la alin. 4 al art. 116 CPC, repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.
42. În același context dispoziția art. 279 al. 2 CC, statuează că, repunerea în termen nu poate fi dispusă decît dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încălcarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.
43. Argumentul apelului precum că, Actul de verificare reciprocă din 30.04.2011 a întrerupt curgerea termenului de prescripție, nu poate fi reținut. Or, Actul de verificare nominalizat a fost semnat din partea SC „Agrosudresurs” SRL de către contabil, dar nu de către administratorul întreprinderii.
44. Prin urmare, acest act de verificare nu poate constitui temei de repunere în termen deoarece este semnat de o persoană vădit-neîmputernicită în acest sens.
45. În acest context, nu pot fi reținute argumentele apelului precum că, hotărîrea este ilegală și neîntemeiată, or, prima instanță a stabilit corect situația de fapt și de drept în cauza dată, a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și a emis o hotărîre întemeiată și legală care corespunde legislației în vigoare.
46. Alte argumentele invocate de apelantă în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele, care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, avînd la bază cumulusul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.
47. Din considerentele menționate, și avînd în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale, a adoptat o hotărîre întemeiată și legală cu respectarea normelor de procedură, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menținerea hotărîrii primei instanțe.
48. În conformitate cu prevederile cu art. 385 alin. (1) lit. a) și art.art. 389-390 CPC RM, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de către Societatea comercială „Gabo” SRL.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea comercială „Gabo” SRL împotriva Societății comerciale „Agrosudresurs” SRL privind încasarea datoriei, și

cererea reconvențională înaintată de Societatea comercială „Agrosudresurs” SRL împotriva Societății comerciale „Gabo” SRL privind declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și încasarea prejudiciului.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs în termen de 2 luni în Curtea Supremă de Justiție.

Președinte de ședință, judecător:

Nina Vascan

Judecători:

Veronica

Negru

Eugenia Fistican

